

Alustatatalouden mahdollisuudet teollisuudelle

30.9.2021
Katri Valkokari

The Uber logo consists of the word "UBER" in a white, bold, sans-serif font, centered within a solid black square.

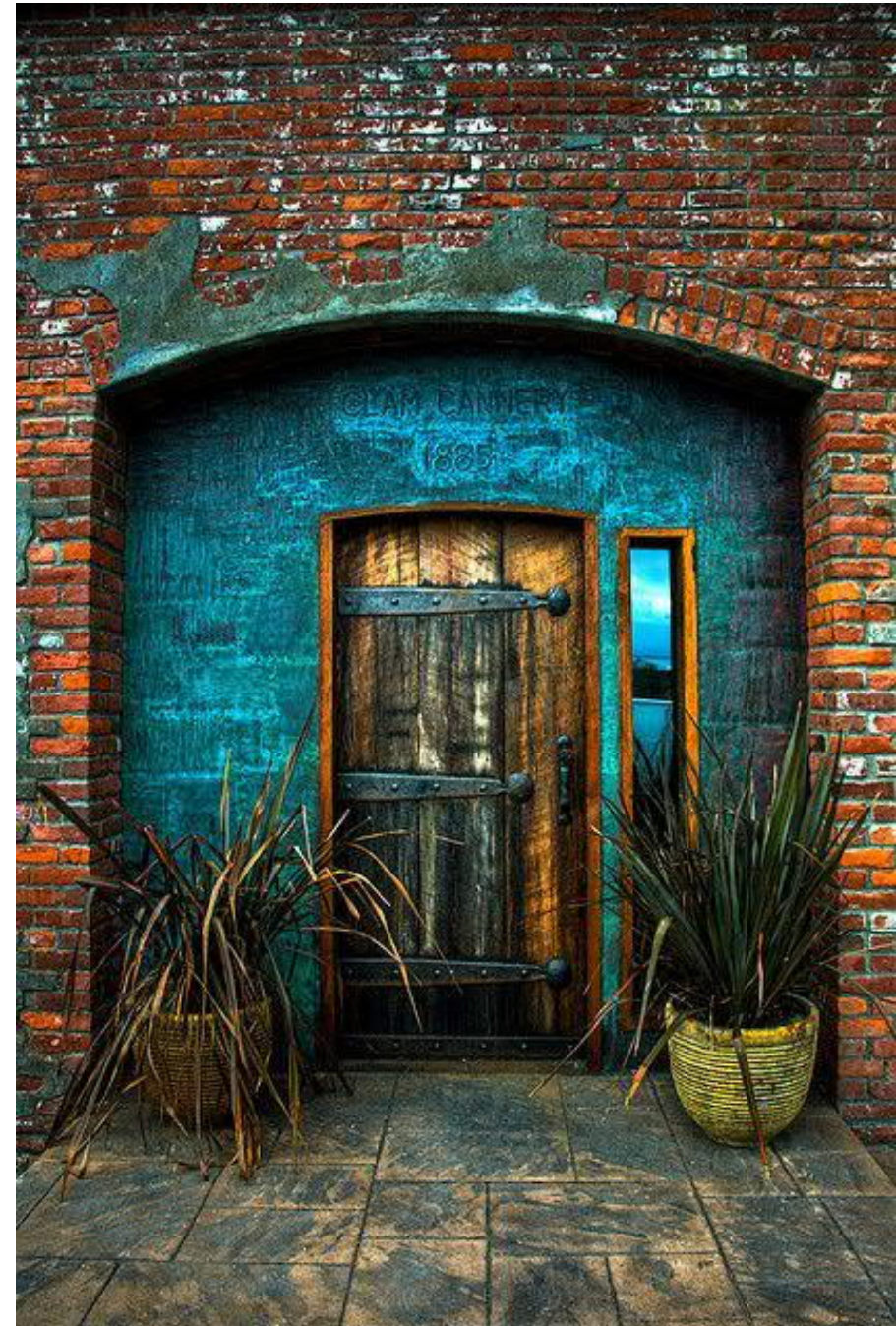
UBER

Mitä muuta alustatalous voi olla?

Keskeiset teemat

- Mikä on uutta alustataloudessa?
- Mitä ovat alustojen ominaisuudet?
- Millaisia liiketoimintamahdollisuuksia syntyy?
- Mitkä ovat alustatoiminnan keskeiset tekijät?

Liiketoiminnan ja arvonluonnin muutos:

Tuotokeskeinen → Palvelukeskeinen → Tulokeskeinen

DIGITALISAATIO

Nopeus
Tiedon jakaminen
Analytiikalla tehokutta

Skaalautuvuutta
jalostaminen
parempaa asiakaskokemusta

Personoimista
integroitua ja verkostovaikutuksia
synergioita, uutta arvoa ja tuloksia

PALVELULLISTUMINEN

Yhdeltä yhdelle
Yksikanavainen*
Yksittäinen, kerta-arvonluonti

Yhdeltä yhdelle
Monikanavaisuus
Useita, jatkuvia arvonluonteja

Monelta monelle
Tavoitteellista vuorovaikutusta monikanavaisesti
Toimijoiden yhdistäminen jatkuvaan arvonluontiin

YHDESSÄTOIMIMINEN

Alihankkijat (supply chain)
Asiakas on myynnin kohde
Oma T&K

Strategiset kumppanuudet
Asiakas on resurssi
Oman verkoston innovointi

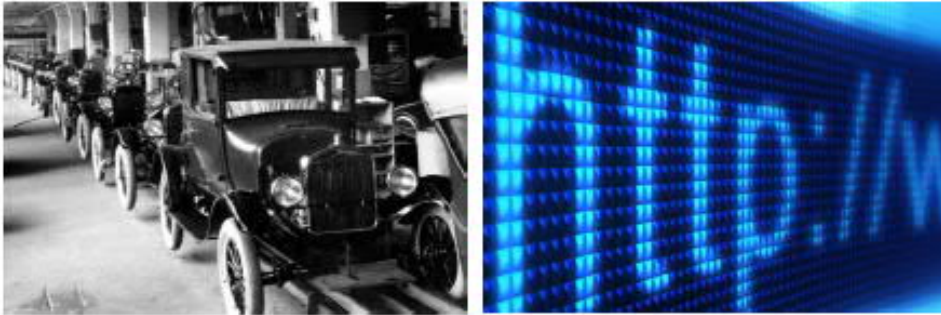
Jaetun tavoitteen ekosysteemi ja alustat
Asiakas on strateginen kumppani
Avoin innovaatiotoiminta, yhdessä oppiminen,

yrittäjyysmahdollisuudet

*arvo sidottu fyysiseen tuotteeseen

Valkokari, 2020

Alustat ja ajattelun muutos

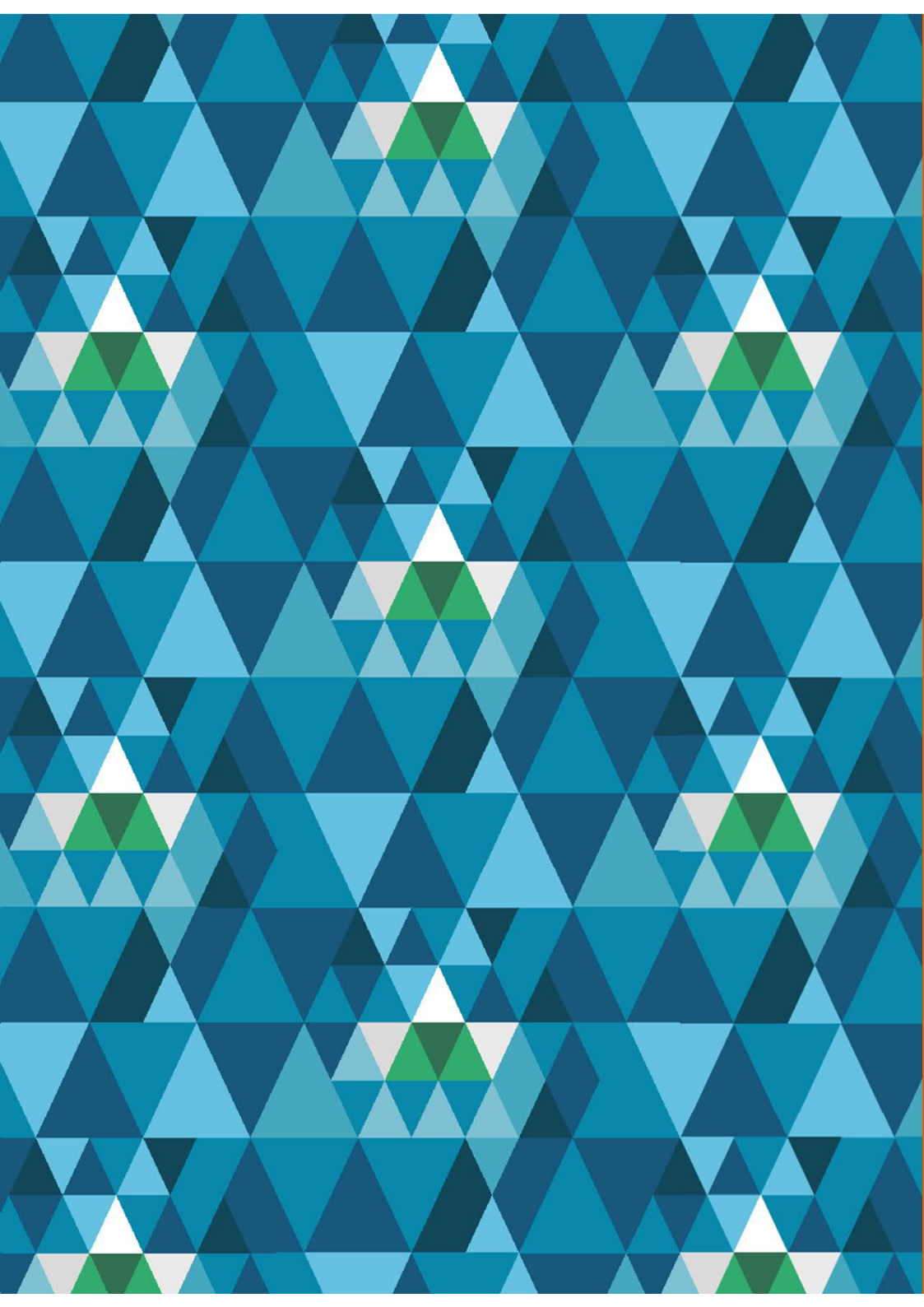
Tuote- ja palvelukeskeinen liiketoiminta

- Omistaa asiakassuhteen
- Monikanavainen tuote- ja palvelukokemus läpi koko elinkaaren
- Kahden osapuolen markkina
- Perinteinen arvoketju (toimittaja, toimija ja asiakas)

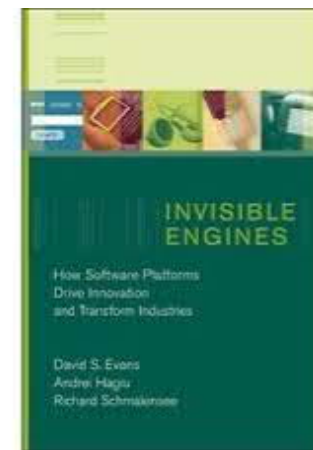
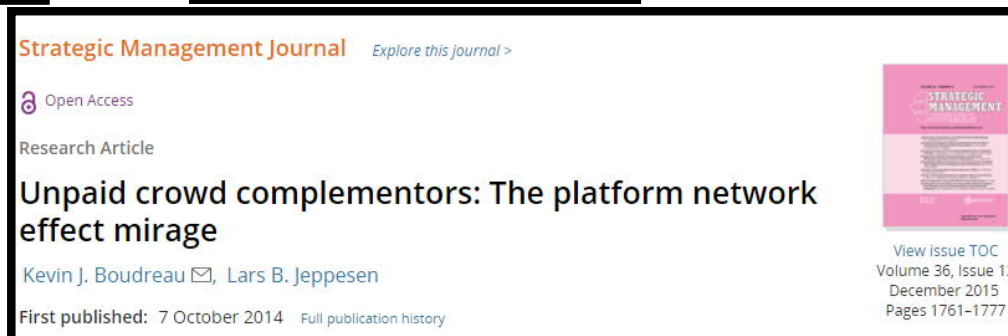
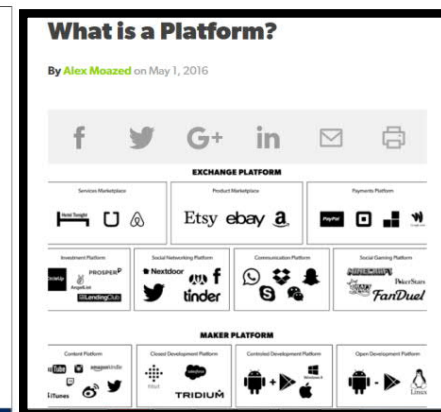
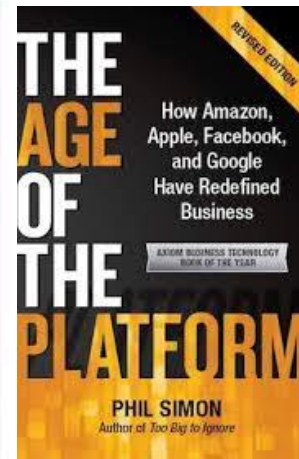
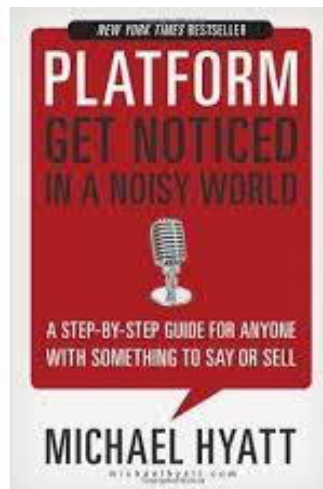
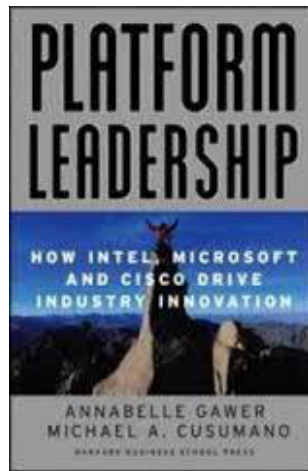
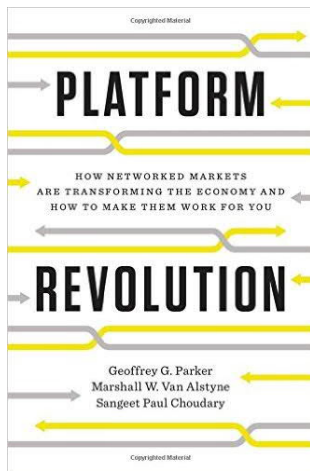
Lähde: Timo Seppälä (ETLA)

Alustakeskeinen liiketoiminta

- Ylläpitää alustaa muiden tahojen liiketoiminnalle ja verkostovaikutuksille
- Varmistaa parhaan yhteisen käyttäjä- ja asiakaskokemuksen
- Tarjoaa yksinkertaiset ja kehityksen mahdollistavat rajapinnat kolmansille osapuolille
- Perii vuokraa alustan käyttämisestä
- Ekosysteeminen arvoketju

Mitä ovat
alustojen
ominaisuudet?

Alustatalous

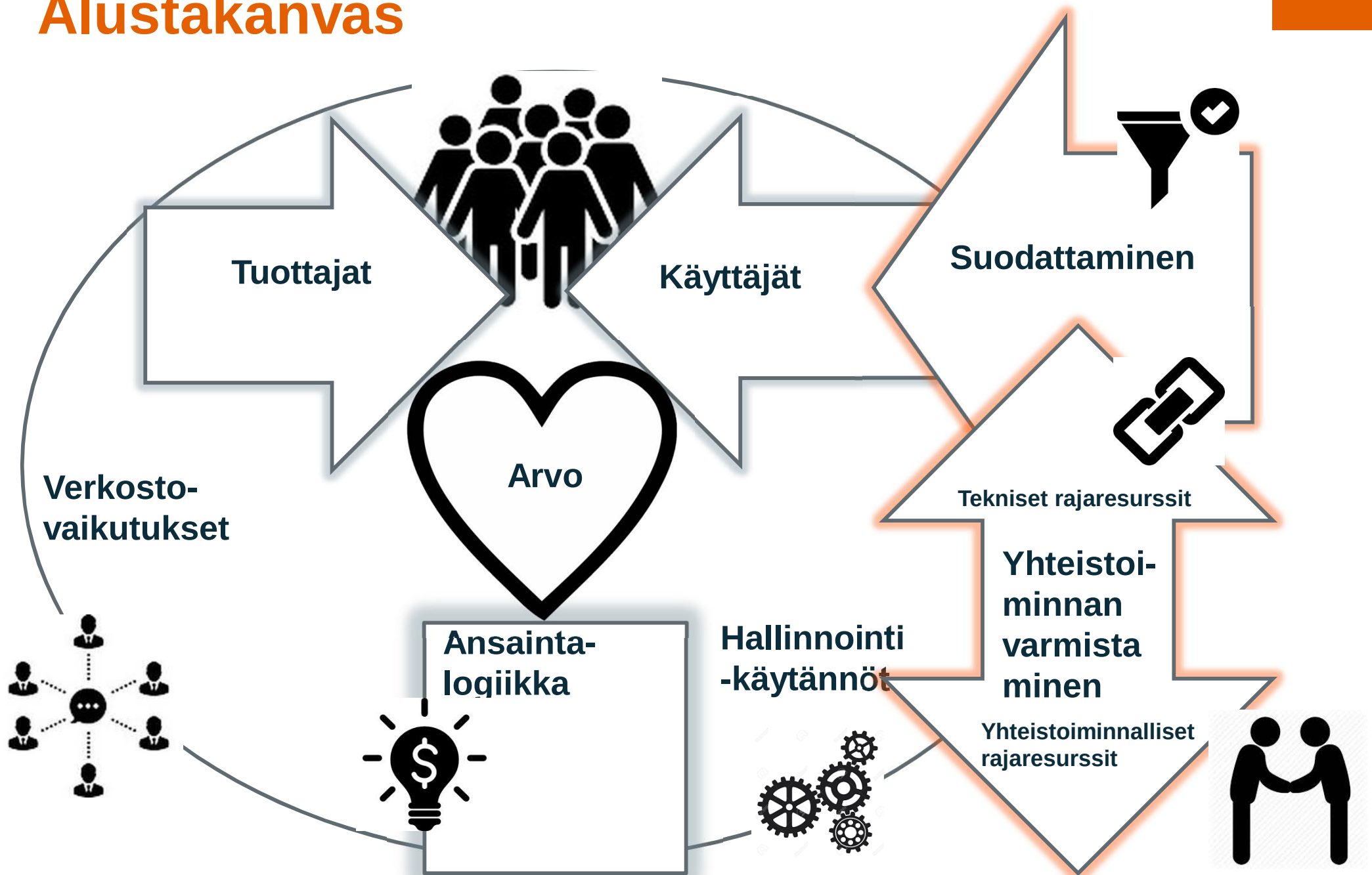

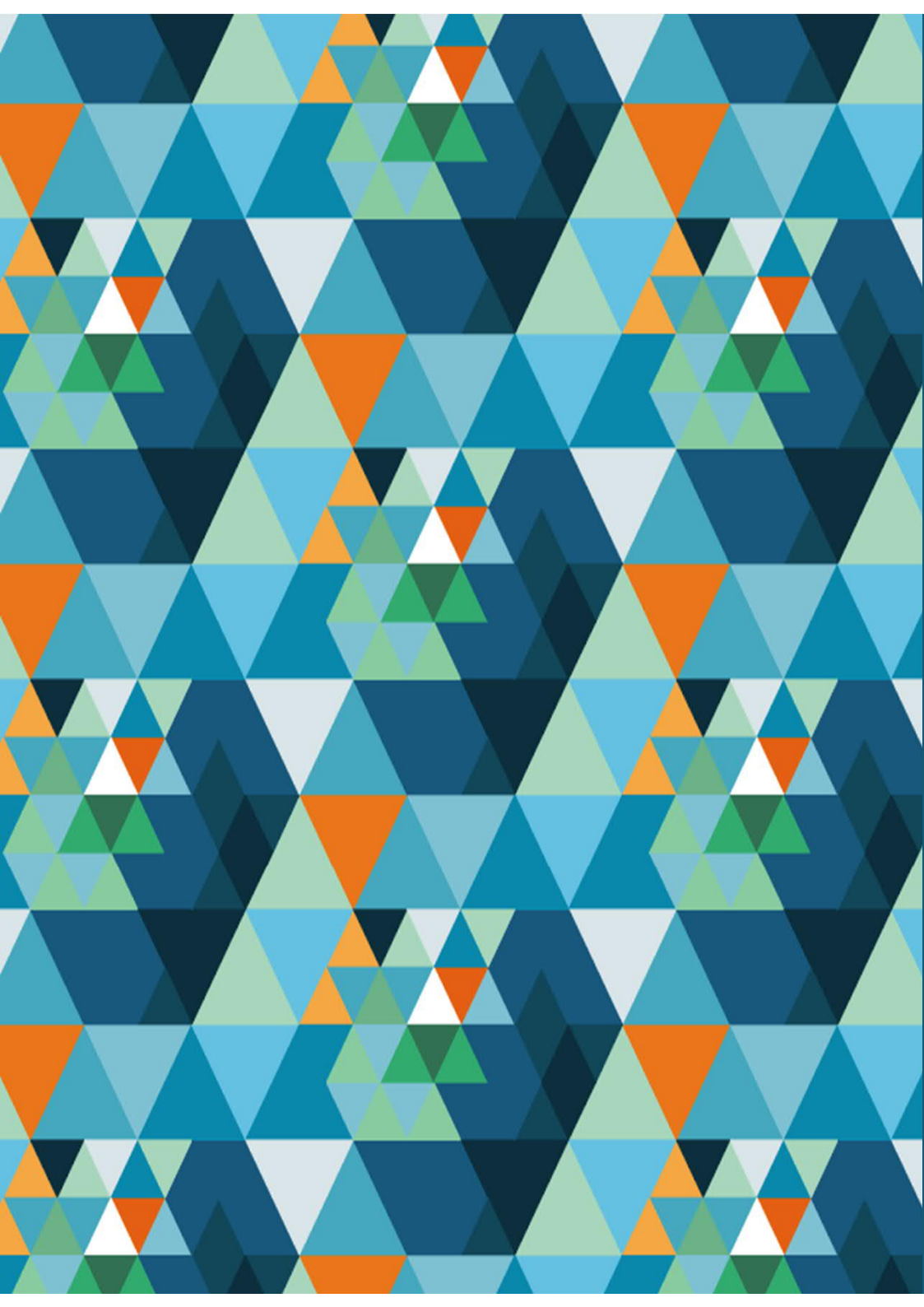
Alustan omistaja
tarjoaa alustan, jonka päällä yksityishenkilöt tai yritykset voivat tehdä
lisäarvoa tuottavaa toimintaa, myydä tuotteita tai palveluita

Alusta on tori

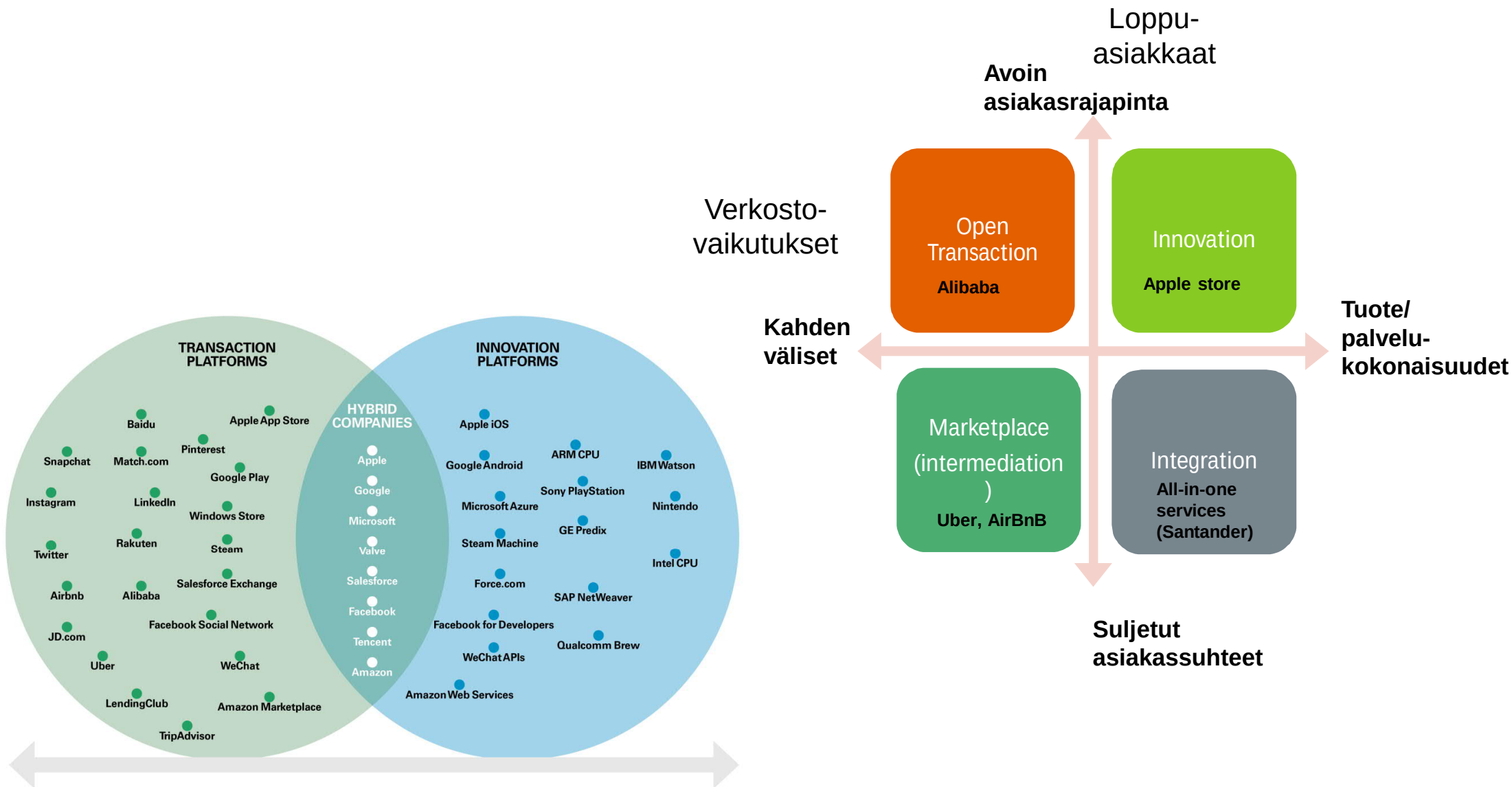
Alustakanvas

Millaisia
liiketoiminta-
mahdollisuuksia
syntyy?

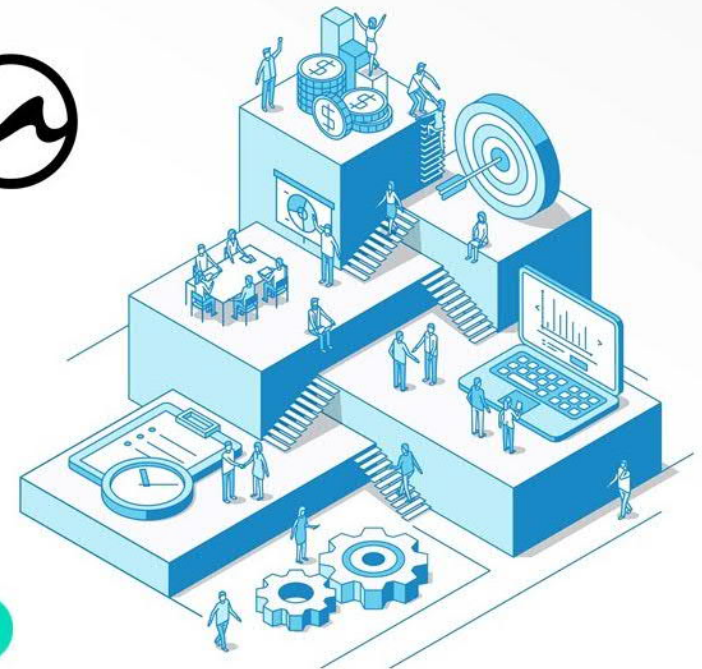
Alustaliiketoiminnan ulottuvuudet

The future of platforms
Cusamo et al 2020 MIT Sloan Management review

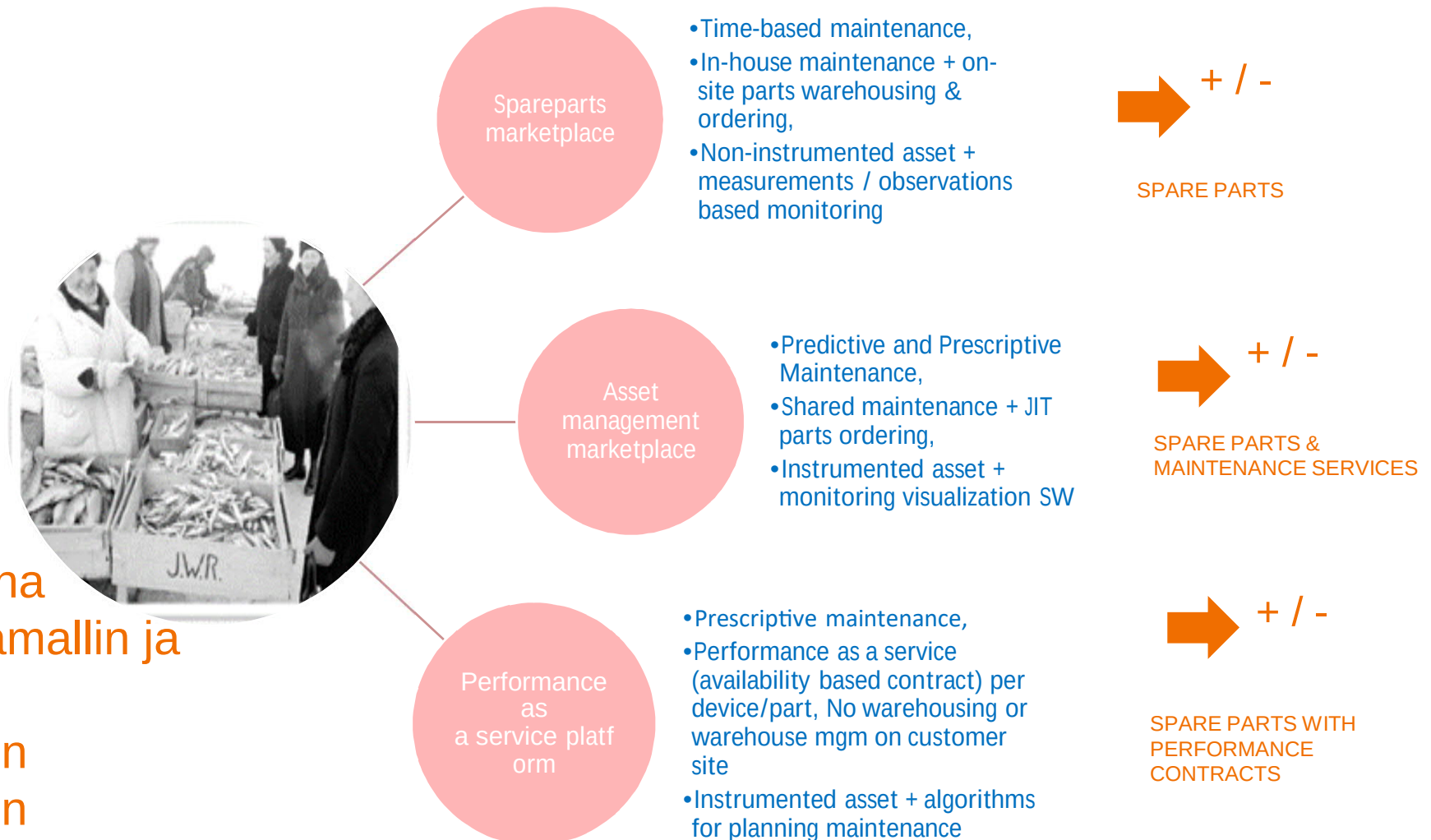
Esimerkkejä teollisuuden alustaliiketoiminnasta

- SEED:
<https://seedecosystem.fi/>
- KEKO:
<https://kekoecosystem.com/>
- Alustatalouden esimerkkejä
[whitepaper](#)

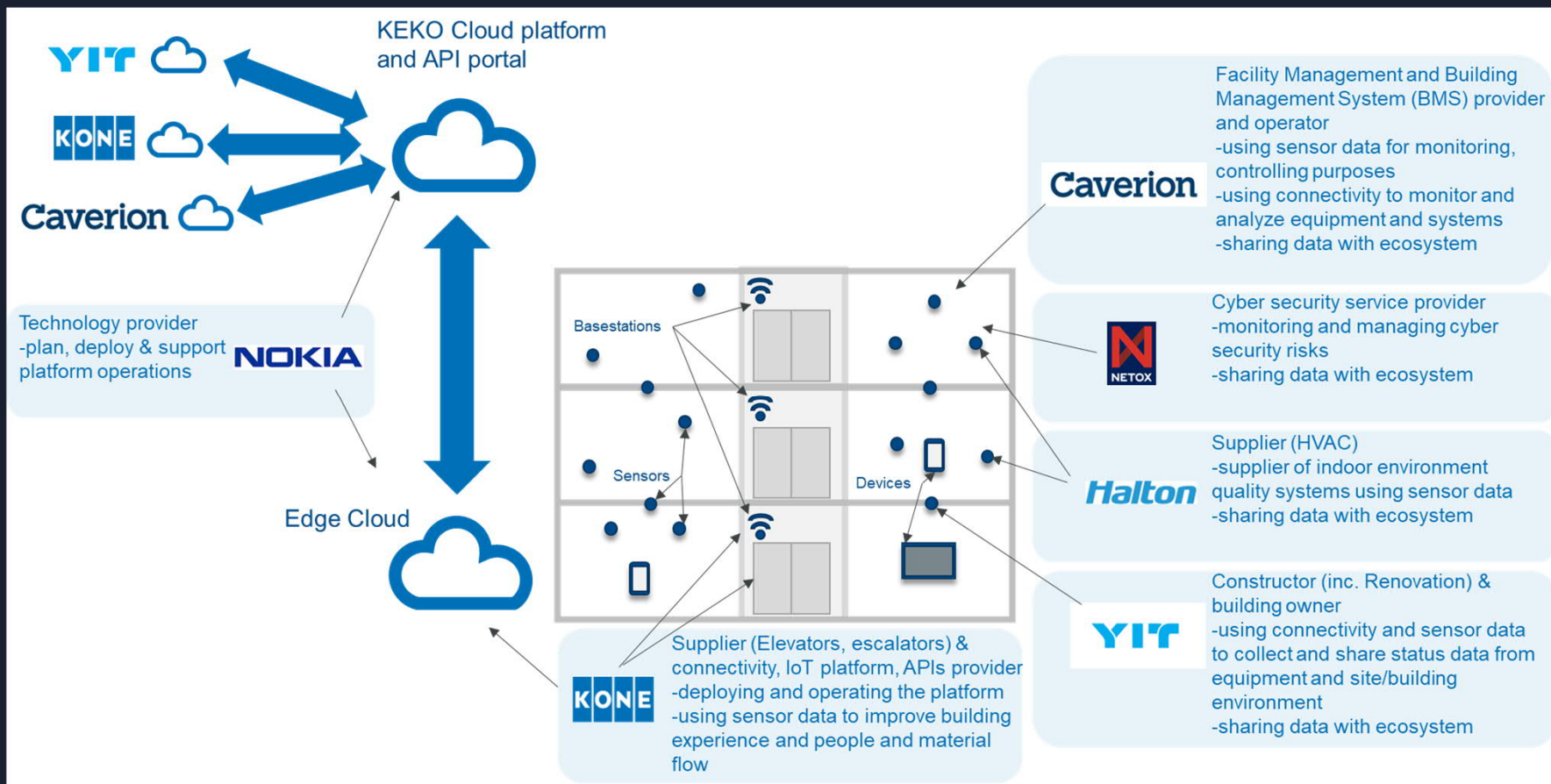

SEED varaosamarkkinapaikka – vaihtoehtoiset liiketoiminta skenaariot

Lähtökohtana liiketoimintamallin ja teknologian rinnakkainen kehittäminen

KEKO alusta ja partnereiden roolit ekosysteemissä

Alustatalouden esimerkkejä

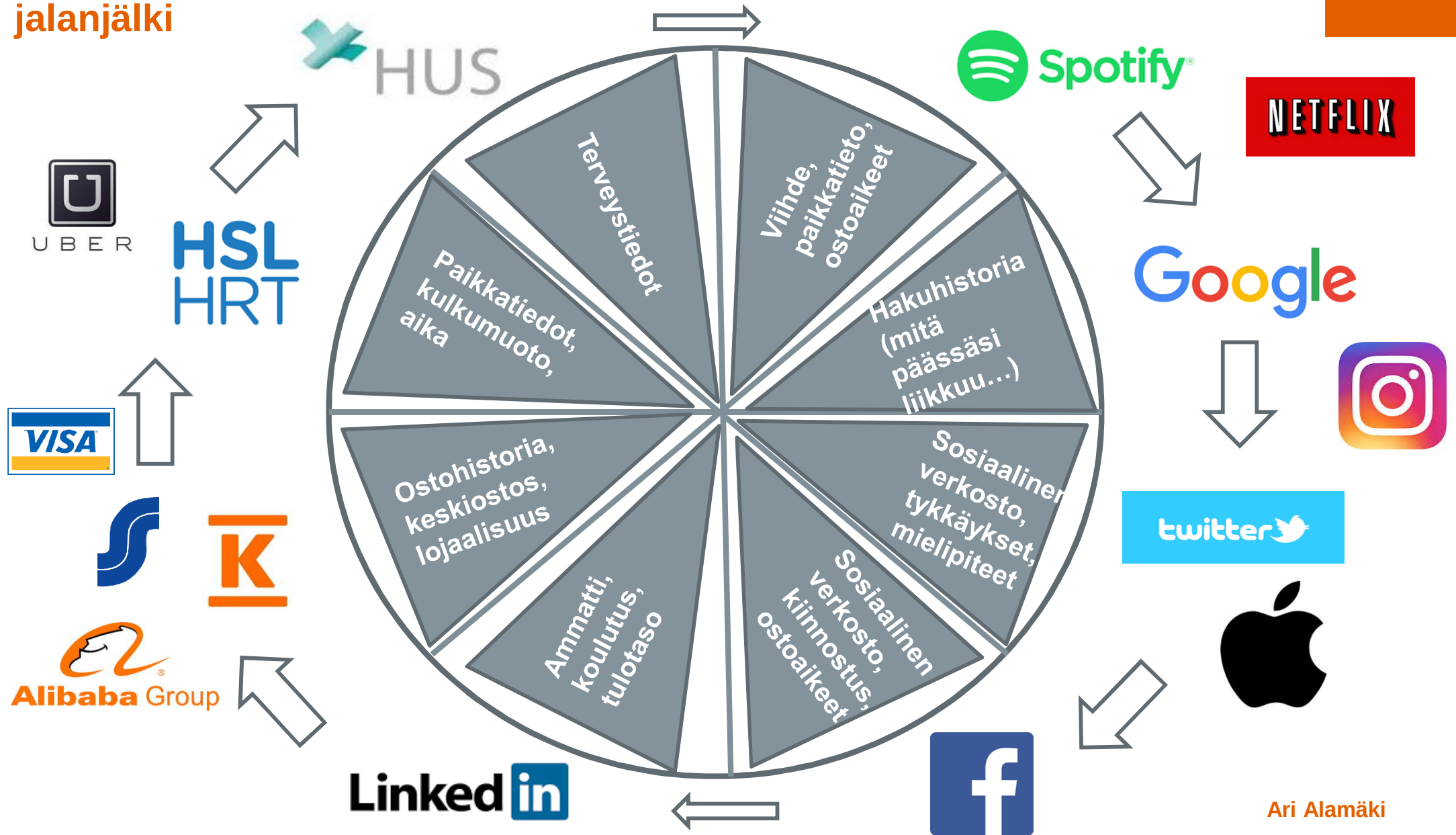
	Toimiala	Liiketoimintatyyppi	Alustan tarkoitus
AirFaas	Teollisuus	Yritysten välinen liiketoiminta	Tuotantokapasiteetin jakaminen ja toimitusketjun hallinta
Weecos	Kauppa	Yritysten ja kuluttajien välinen liiketoiminta	Kestävän kehityksen design-tuotteiden markkinapaikka
Awake.AI	Logistiikka	Yritysten välinen liiketoiminta	Satamien toiminnan datapohjainen tehostaminen tekoälyä hyödyntämällä
Wastebook	Jätehuolto	Yritysten ja kuluttajien välinen liiketoiminta sekä yritysten välinen liiketoiminta	Jätehuollon kilpailutusala

Ketkä ovat alustatalouden menestyjiä?

Digitaalinen jalanjälki

Alustataloudessa on useita rooleja

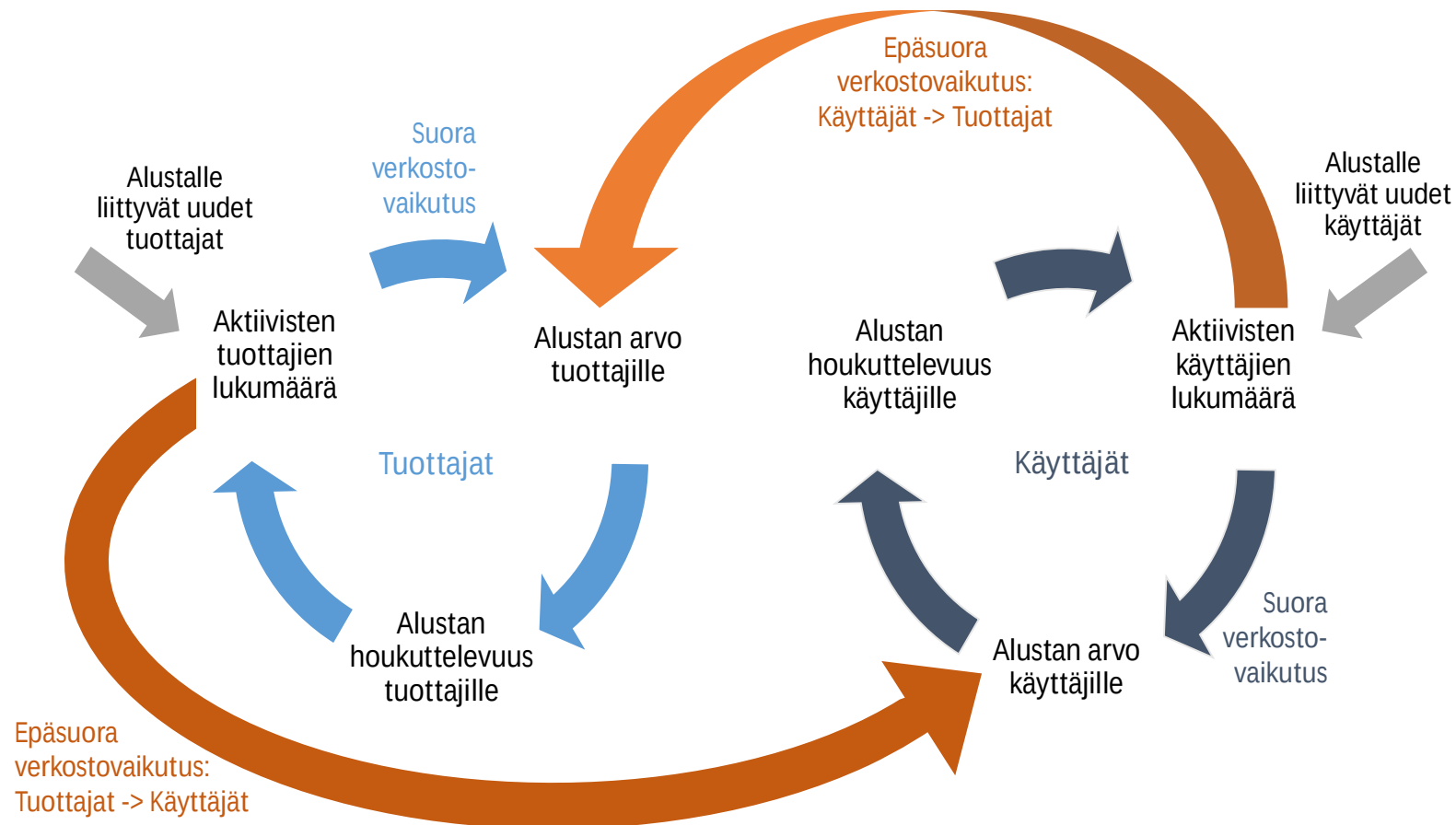
Mukaillen ja täydentäen:

https://mycourses.aalto.fi/pluginfile.php/632606/mod_resource/content/2/Alustatalouden%20kasvava%20merkitys.pdf

Miten alusta tulee hunajapurkki?

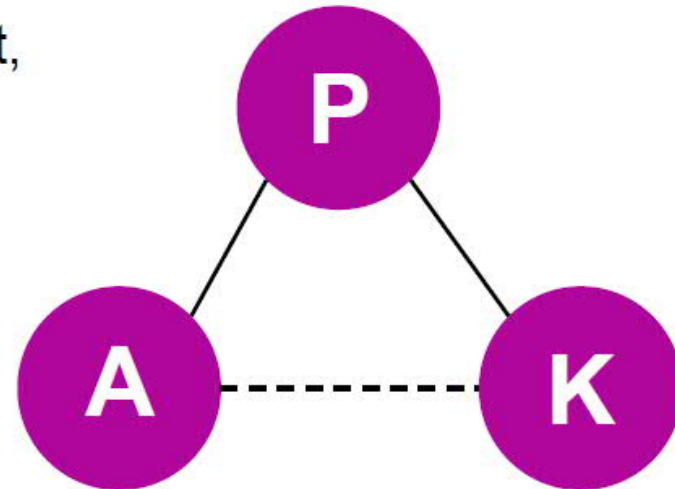
Verkostovaikutukset mahdollistavat liiketoiminnan skaalaamisen ja kasvun

Yhteistoiminnalliset rajaresurssit

Sopimukset alustan omistajan ja komplementtien kesken

- Oikeuksista sopiminen (esim. patentit, pl. data)
- Yhteinen ansaintalogiikka
- Avoin data (kolmansille osapuolille)
- Ohjeistus ja dokumentaatio (ml. käyttäjäkokemus)

Mitkä ovat keskeiset haasteet teolliset alustaekosysteemeille?

Luotava pelisäännöt markkinapaikalle ja huomioitava mahdollinen lainsäädäntö

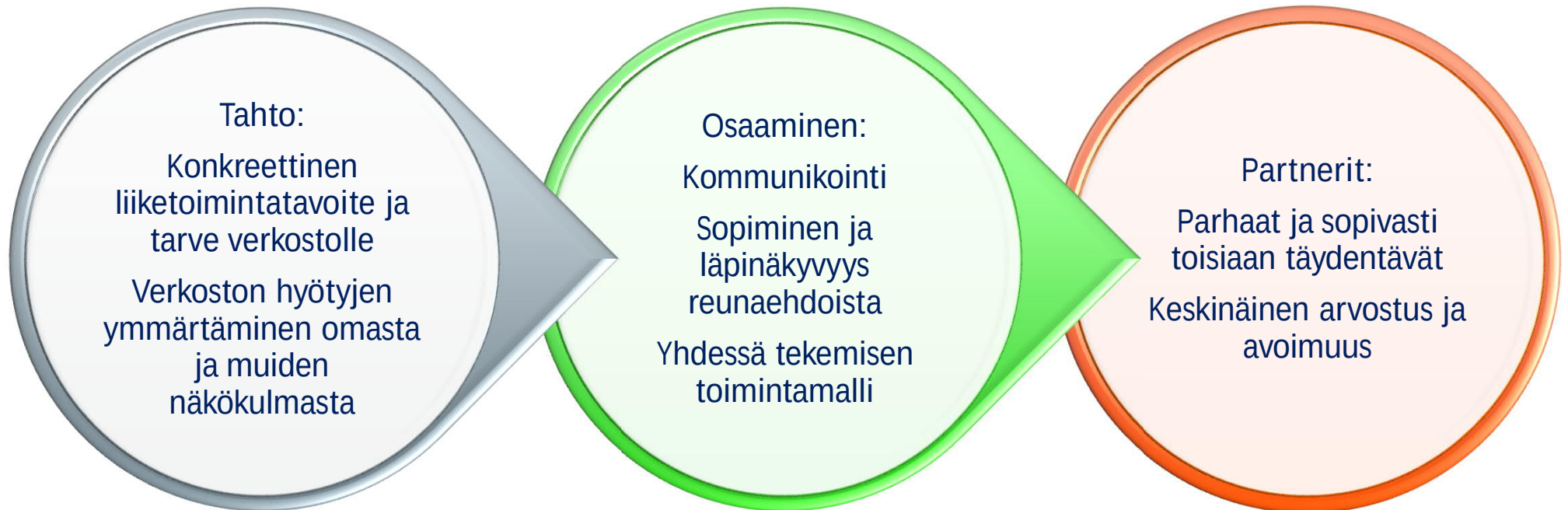

Varmistettava kriittinen massa - sitoutettava keskeiset pelurit (täydentävät palvelut ja tuotteet)

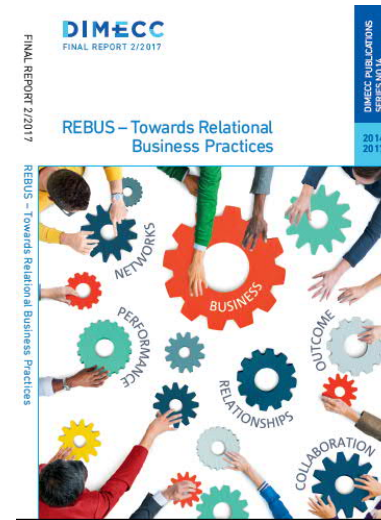

Varmistettava datan jakamisen käytännöt ja arvonluonti dataa hyödyntäen

Alustatalouden menestystekijät

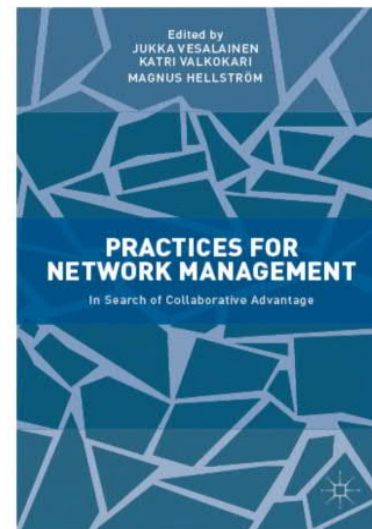
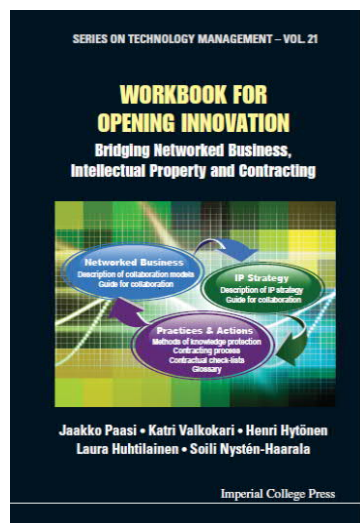

Kiitos ja menestystä alustatalouden verkostoihin!

Katri Valkokari
Tutkimuspäällikkö

GSM 040 8479352
katri.valkokari@vtt.fi

Yhdessä kestävä kasvua
-ekosysteemiopas

Dr. Katri Valkokari

- Research Manager @VTT Foresight and Data Economy
- 20 years' experience on both research and practical development work on collaborative business, networks, alliances, ecosystems...

